

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра психології, педагогіки і туризму

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Туристично-краєзнавчий практикум

галузь знань	24 Сфера обслуговування
спеціальність	242 Туризм
освітній рівень	перший (бакалаврський)
освітня програма	Туристичне обслуговування
статус дисципліни	вибіркова

Форма здобуття освіти	денна
Навчальний рік	2021 - 2022
Семестр	II
Кількість кредитів ЄКТС	3
Мова навчання	українська
Форма підсумкового контролю	залік

Розробник силабусу – к.і.н., доц. Гедін М.С., доцент кафедри психології, педагогіки і туризму

Пояснювальна записка

Метою дисципліни «**Туристично-краєзнавчий практикум**» є ознайомити здобувачів вищої освіти з теорією та методикою туристично-краєзнавчої роботи, ґрунтовне вивчення туристично-рекреаційних ресурсів України, формування навичок з організації туристично-краєзнавчої роботи, масових заходів та походів.

Предметом вивчення вузівського курсу «**Туристично-краєзнавчий практикум**» є туристично-краєзнавчий потенціал території.

Завданням вивчення дисципліни «**Туристично-краєзнавчий практикум**» є формування у здобувачів вищої освіти розуміння краєзнавчої сутності туризму, розкриття особливостей туристичних ресурсів України, надання інформації про сучасний стан і перспективи подальшого розвитку туризму, а також формування таких загальних та фахових компетентностей:

Загальні компетентності:

ЗК02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК05. Прагнення до збереження навколишнього середовища.

ЗК06. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел для проведення краєзнавчих досліджень.

ЗК08. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій з метою розробки туристичних маршрутів.

ЗК12. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК16. *Здатність використовувати професійну термінологію, оперувати туристичною інформацією, вести дискусію та виражати власну думку в усній та письмовій формах.*

Фахові компетентності:

ФК17. Знання та розуміння предметної області та розуміння специфіки професійної діяльності.

ФК18. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ФК19. Здатність аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал території.

ФК26. Здатність здійснювати моніторинг, інтерпретувати, аналізувати та систематизувати туристичну інформацію, уміння презентувати туристичний інформаційний матеріал.

ФК35. *Здатність організовувати туристично-краєзнавчу діяльність з урахуванням історико-географічних особливостей туристичних дестинацій.*

Програмні результати навчання, які перевіряються в результаті вивчення дисципліни:

ПРН01. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці основні положення туристичного законодавства, національних і міжнародних стандартів з обслуговування туристів.

ПРН02. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук.

ПРН03. Знати і розуміти основні форми і види туризму, їх поділ.

ПРН04. Пояснювати особливості організації рекреаційно-туристичного простору.

ПРН05. Аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал території.

ПРН08. Ідентифікувати туристичну документацію та вміти правильно нею користуватися.

ПРН09. Організувати процес обслуговування споживачів туристичних послуг на основі використання сучасних інформаційних, комунікаційних і сервісних технологій та дотримання стандартів якості і норм безпеки.

ПРН10. Розуміти принципи, процеси і технології організації роботи суб'єкта туристичного бізнесу та окремих його підсистем (адміністративно-управлінська, соціально-психологічна, економічна, техніко-технологічна).

ПРН11. Володіти державною та іноземною (ними) мовою (мовами), на рівні, достатньому для здійснення професійної діяльності.

ПРН12. Застосовувати навички продуктивного спілкування зі споживачами туристичних послуг.

ПРН20. Виявляти проблемні ситуації і пропонувати шляхи їх розв'язання.

ПРН23. Зосереджуватися на результатах при виконанні завдань та вміти їх презентувати.

ПРН27. Аналізувати особливості туристичних дестинацій та організувати туристично-краєзнавчу діяльність.

Курс «Туристично-краєзнавчий практикум» для здобувачів вищої освіти спеціальності 242 Туризм складається з одного організаційного модулю : ***Туристично-краєзнавчий практикум. Практичний аспект.*** У ньому висвітлюються особливості організації туристично-краєзнавчої діяльності.

Загальний обсяг (відповідно до навчального плану) - 3 кредити ЄКТС; 90 год.,

зокрема:

лекції

– 14 год.

семінарські заняття – 16 год.

самостійна робота – 60 год.

**Навчально-тематичний план дисципліни
«Туристично-краєзнавчий практикум»**

№ п/п	Змістові модулі	Кількість годин			
		Денна форма здобуття освіти			
		Разом	зокрема		
лекції	семінарські / практичні заняття		самостійна робота		
1.	Тема 1. Загальні поняття та визначення з курсу. Форми, принципи і методи туристично-краєзнавчої роботи.	12	2	2	8
2.	Тема 2. Історико-культурна спадщина та її використання в туристично-екскурсійній діяльності	12	2	2	8
3.	Тема 3. Природні краєзнавчо-туристичні ресурси України та їх використання у туристичній галузі	12	2	2	8
4.	Тема 4. Інфраструктурні туристичні ресурси України та їх використання у туристичній галузі. Технологічні процеси формування туристичного продукту (технологічна карта екскурсії).	12	2	2	8
5.	Тема 5. Тенденції розвитку туризму на сучасному етапі в Україні та методика формування конкурентоздатного туристичного продукту в межах туристичних регіонів України.	12	2	2	8
6.	Тема 6. Ресурсний потенціал України для розвитку різних видів пізнавального, рекреаційного та активного туризму	14	2	2	10
7.	Тема 7. Ресурсний потенціал Києва та Київської області для розробки та впровадження екскурсійних турів, програм розвитку активного туризму.	16	2	4	10
	Разом годин за модулем 1	90	14	16	60
	Усього годин	90	14	16	60

Перелік тем і зміст лекційних занять з дисципліни “Туристично-краєзнавчий практикум”

Тема 1: Загальні поняття та визначення з курсу. Форми, принципи і методи туристично-краєзнавчої роботи (2 год) .

Мета вивчення: ознайомлення студентів з предметом, метою, теоретичними засадами вивчення курсу, його історіографією та джерельною базою, формами, принципами й методами туристично-краєзнавчої роботи.

Провідна ідея: показати місце туристично-краєзнавчої діяльності у структурі туристичної індустрії України.

Основна проблема: показати закономірний зв'язок економічного зростання регіональної економіки України з активним впровадженням сучасних туристично-краєзнавчих продуктів на національному й зарубіжних ринках туристичних послуг.

Ключові поняття:

1. Об'єкт предмет, мета, завдання вивчення курсу, його зв'язок з іншими науками. Визначення поняття “краєзнавство”, “туристично-краєзнавчий практикум”, його функції. Організаційні форми краєзнавства. Характеристика основних видів туристично-краєзнавчої роботи.
2. Теоретико-методологічні аспекти курсу. Краєзнавча термінологія.
3. Форми, принципи й методи, види туристично-краєзнавчої роботи.
4. Джерельна база та нормативно-правові засади туристично-краєзнавчої діяльності.
5. Технологічні процеси створення туристичного продукту (практичний досвід розробки туристської технічної документації: картосхеми району проведення туристського походу й плану туристського маршруту, технологічної карта екскурсії (нитки туристичного маршруту), програми туру; програм харчування й розміщення туристів на маршруті тощо).

Тема 3 Природні краєзнавчо-туристичні ресурси України та їх використання у туристичній галузі (2 год.)

Мета вивчення: ознайомлення студентів з основними природними краєзнавчо-туристичними ресурсами України та їх використанням у туристичній галузі.

Провідна ідея: розкрити значення природних краєзнавчо-туристичних ресурсів України для формування привабливого іміджу нашої держави для внутрішнього та зовнішнього споживача рекреаційно-туристичних послуг, показати важливість природоохоронних заходів як невід'ємної складової практичної діяльності в галузі туристичного краєзнавства.

Основна проблема: простежити взаємні впливи природно-кліматичного та антропогенного факторів у процесі впровадження туристично-краєзнавчих проектів.

Ключові поняття:

1. Природні чинники (інсоляційний режим, ультрафіолетова радіація, атмосферна циркуляція, атмосферний тиск, температура, режим вологості, режим опадів тощо) та їх використання при формуванні туристично-краєзнавчих подорожей.

2. Дослідження біокліматичного потенціалу (рекреаційні ліси, ботанічні сади, парки, зоопарки, природно-заповідний фонд мисливські господарства тощо) для зонування туристичної території та застосування сезонних факторів при плануванні туристично-краєзнавчих заходів.

3. Чинники лікувальної рекреації (бальнеологічні ресурси, запаси мінеральних вод); фіто лікувальної рекреації – лісові і паркові насадження; гірськорекреаційні ресурси Карпат (Яремча, Ворохта, Космач та ін.) як складова туристично-краєзнавчої діяльності.

4. Регіональні природні краєзнавчо-туристичні ресурси України як складники проектної роботи.

Тема 5. Тенденції розвитку туризму на сучасному етапі в Україні та методика формування конкурентоздатного туристичного продукту в межах туристичних регіонів України. (2 год.)

Мета вивчення: ознайомлення студентів з основними поняттями теми, основними тенденціями розвитку українського туризму на сучасному етапі й впливом процесів глобалізації на зміну формату роботи, оновлення методики, форм та змісту реалізації новітніх туристично-краєзнавчих проектів.

Провідна ідея: показати новітні можливості проектної діяльності туристично-краєзнавчого спрямування в контексті світової суспільної, економічної технологічної модернізації.

Основна проблема: продемонструвати нові можливості створення конкурентоздатного туристичного продукту із застосуванням сучасних методики його формування.

Ключові поняття:

1. Основні тенденції сучасного розвитку туризму в Україні.

2. Вплив процесів глобалізації, світової та регіональної (транскордонної) інтеграції, сучасної технологічної модернізації на розширення напрямів туристично-краєзнавчої роботи й використання сучасних методик створення туристичного продукту.

3. Практичні підходи до розробки новітніх краєзнавчих проектів в умовах кластерної моделі розвитку регіонального туризму.

4. Роль НТР в удосконаленні процесів дослідження краєзнавчо-туристичних ресурсів, застосуванні електронних баз статистичних, картографічних, інформаційно-аналітичних матеріалів, наукових, нормативно-правових джерел у практичній роботі.

5. Технічної модернізація сучасної як передумова якісного оновлення змісту й стандартів впровадження туристично-краєзнавчої роботи.
6. Практичний досвід осучаснення методик формування туристичного продукту.

Тема 6-7. Ресурсний потенціал України для розвитку різних видів пізнавального, рекреаційного та активного туризму (4 год) .

Мета вивчення: ознайомити студентів з основною класифікацією туристичних ресурсів України як основи формування різноманітних видів туризму, їх значенням в структурі національної й регіональної економіки, значенням .

Провідна ідея: показати значення відповідального використання ресурсного потенціалу України для ефективного розвитку економіки, зокрема такого її напрямку , як туризм.

Основна проблема: розкрити основні форми й методи, методологію що застосовуються у туристично-краєзнавчій діяльності для створення конкурентоздатного туристичного продукту у межах туристичних регіонів України в сучасному етапі.

Ключові поняття:

1. Ресурсно-туристичний потенціал регіонів України та його вплив на розвиток певних видів туризму (природні, суспільні і подієві туристичні ресурси).
2. Вплив ресурсного потенціалу регіонів України на організацію туристично-краєзнавчої діяльності, формування територіальних туристичних комплексів, їх спеціалізацію та економічну ефективність.
3. Практика використання матеріальних та нематеріальних туристичних ресурсів у регіональних туристично-краєзнавчих проектах.
4. Кількісні та якісні характеристики туристичних ресурсів як фактори формування економічно-привабливого туристичного середовища.
5. Регіональні відмінності пізнавального, релігійного, археологічного, лікувально-оздоровчого, пляжного, екологічного, спортивного, екстремального, подієвого (Івет-туризму), фестивального, ділового, фан-туризму та ін.
6. Основних підходи до оцінювання туристичних ресурсів (психолого-естетична, технологічна, рентна або грошова, медико-біологічна або фізіологічна оцінка туристичних ресурсів)
- 7.Застосування досягнень НТР у формуванні туристичного продукту на базі використання природно-рекреаційних, антропогенних факторів розвитку туризму.
8. Інновації у туристично-краєзнавчій практиці створення сучасного туристичного продукту.

Система оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти

Система модульно-рейтингового контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти має таку структуру:

№ з/п	Форма підсумкового контролю	Види навчальної діяльності здобувача вищої освіти	Максимальна кількість балів
1.	Передбачений підсумковий контроль – залік	1. Аудиторна та самостійна навчальна робота здобувача вищої освіти	50
		2. Модульна контрольна робота (МКР)	50

Поточне оцінювання всіх видів навчальної діяльності кожного здобувача вищої освіти (аудиторна, обов'язкова позааудиторна самостійна робота (*створення навчального кейсу, доповідь у формі мультимедійної презентації, творче завдання у формі есе*), здійснюється за десятибальною шкалою (від 0 до 10 балів). У кінці вивчення навчального матеріалу кожного організаційного модуля викладач виставляє **окремо** бали за: 1) аудиторну роботу, 2) виконання однієї обов'язкової позааудиторної самостійної роботи з обраної здобувачем теми – як середнє значення усіх поточних оцінок з кожного виду роботи здобувача вищої освіти з округленням до цілого числа. Ці оцінки помножуються на **2** ($10 \times 2 = 20$). Таким чином, сума балів (**максимум $20+20=40$**) за зазначені види роботи накопичується в рейтинговому “кошику” здобувача вищої освіти. У кінці вивчення навчального матеріалу модуля викладач виводить також середнє значення всіх поточних оцінок за виконання студентом додаткових завдань (*доповідь у формі мультимедійної презентації, творче завдання у формі есе*) (**максимум 10 балів**). Визначений середній бал за виконання додаткових завдань додається до попередньо зароблених балів. Сума балів за названі види роботи (**максимум $20+20+10=50$**) є рейтинговим балом здобувача вищої освіти за роботу протягом семестру.

Невиконання завдань самостійної роботи, невідвідування семінарських та практичних занять позначаються “0” балів.

Плани семінарських занять навчальної дисципліни «Туристично-краєзнавчий практикум»

Семінарське заняття 1. Загальні поняття та визначення з курсу. Форми, принципи і методи туристично-краєзнавчої роботи. (2 години)

Питання для обговорення теми:

1. Об'єкт предмет, мета, завдання вивчення курсу «Туристично-краєзнавчий практикум».

2. Теоретико-методологічні аспекти курсу. Краєзнавча термінологія. Визначення понять “краєзнавство”, “туристично-краєзнавчий практикум”, його функції. Принципи й методи туристично-краєзнавчої роботи.
3. Організаційні форми краєзнавства. Характеристика основних видів туристично-краєзнавчої роботи.
4. Законодавча база туристично-краєзнавчої діяльності.
5. Технологічні процеси створення туристичного продукту (розробка туристської технічної документації: картосхем району проведення туристського походу, плану туристського маршруту, технологічної карти екскурсії (нитки туристського маршруту), програми туру; програм харчування й розміщення туристів на маршруті тощо) .

Теми для самостійної роботи (студенти обирають 1 тему і 1 варіант її виконання - створення навчального кейсу, доповідь у формі мультимедійної презентації, творче завдання у формі есе):

- Історичні передумови розвитку туристично-краєзнавчої діяльності в Україні.
- Внесок українських науковців у розвиток теоретичних засад, методології дослідження туристично-краєзнавчих ресурсів.
- Сучасні тенденції розвитку туристично-краєзнавчої діяльності в Україні.
- Класифікація українських туристично-краєзнавчих ресурсів.
- Методологічні основи розвитку туристично-краєзнавчих досліджень.
- Термінологія навчальної дисципліни.
- Класифікація туристично-краєзнавчих ресурсів України.
- Технологія створення туристично-краєзнавчого продукту.
- Туристичні ресурси м. Тростянець, с. Сокиринці, с. Качанівка як об'єкти проведення одnodенної краєзнавчої екскурсії.
- Туристичні ресурси Чигиринщини як район проведення одnodенного туристичного походу.
- Планування етнографічної експедиції у межах Дніпровсько-Дністровського туристичного регіону.
- Технологічна карти екскурсії як важливий елемент проектної роботи у туристичному краєзнавстві.

Основна література:

1. Бейдик О. Рекреаційні ресурси України: навч. посібник. 3-е вид., перероб. та доп. Київ: Альтерпрес, 2011. 462 с.
2. Верес К. Туристичне краєзнавство: конспект лекцій для студентів напряму підготовки 6.140103 «Туризм» денної форми навчання. Київ: НУХТ, 2015. 114 с.

3. Любіцева О. Туристичні ресурси України: навч. посібник. Київ: Альтерпрес, 2007. 369 с.
4. Маланюк Т. Краєзнавство і туризм: навч. посібник. Івано-Франківськ: Вища освіта, 2010. 200 с.
5. Панкова Є. Туристичне краєзнавство: навч. посібник. Київ: Альтерпрес, 2003. 352 с.
6. Петранівський В. Туристичне краєзнавство: навч. посібник. 2-ге вид., випр. Київ: Знання, 2008. 575 с.

Додаткова література

1. Бейдик О.О. Рекреаційно-туристські ресурси України: методологія та методика аналізу, термінологія, районування: монографія. Київ: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2001. 395 с.
2. Дем'янчук Г. Українське краєзнавство: сторінки історії. Київ: Просвіта, 2006. 296 с.
3. Костриця М. Українське географічне краєзнавство: історія, методологія, постаті, практика: монографія. Житомир: Косенко, 2006. 444 с.
4. Панченко Т.Ф. Туристичне середовище: архітектура, природа, інфраструктура: [монографія]. Київ: Логос, 2009. 176 с.
5. Прокопчук В.С. Краєзнавство: навч. посібник для студентів ВНЗ. Київ: Кондор, 2011. 338 с.

Семінарське заняття 2. Історико-культурна спадщина та її використання в туристично-краєзнавчій діяльності (2 години)

Питання для обговорення теми:

1. Дослідження історико-культурної спадщини України як невід'ємна складова туристично-краєзнавчої роботи.
2. Використання історико-культурних ресурсів у тематичних та комбінованих туристично-краєзнавчих проектах.
3. Регіональні архітектурні, археологічні, історико-етнографічні пам'ятки як туристичні об'єкти та центри збереження національного культурного спадку України.
4. Роль національних та регіональних музеїв, театрів, в організації та проведенні заходів туристично-краєзнавчого спрямування.
5. Принципи та форми організації тематичних туристично-краєзнавчих заходів з використанням історико-культурних об'єктів.
6. Оцінка історико-культурних ресурсів туристичних регіонів України з позиції розробників краєзнавчих проектів.

Теми для самостійної роботи (студенти обирають 1 тему і 1 варіант її виконання - створення навчального кейсу, доповідь у формі мультимедійної презентації, творче завдання у формі есе):

- Використання пам'яток середньовічної української архітектури в організації краєзнавчих подорожей, екскурсій, походів.
- Замки та фортифікаційні споруди як важливі об'єкти туристичної інфраструктури України.
- Дослідження сакральної архітектури України як один з напрямів розвитку туристичного краєзнавства.
- Історико-культурний заповідник Давній Галич як об'єкт туристично-краєзнавчих подорожей.
- Специфіка організації фольклорно-етнографічних експедицій як складової туристично-краєзнавчої роботи.
- Аналіз туристичного потенціалу історико-культурних об'єктів одного з регіонів України з метою розробки програми краєзнавчої подорожі/екскурсії.

Основна література:

1. Бейдик О. Рекреаційні ресурси України: навч. посібник. 3-є вид., перероб. та доп. Київ: Альтерпрес, 2011. 462 с.
2. Верес К. Туристичне краєзнавство: конспект лекцій для студентів напряму підготовки 6.140103 «Туризм» денної форми навчання. Київ: НУХТ, 2015. 114 с.
3. Любіцева О. Туристичні ресурси України: навч. посібник. Київ: Альтерпрес, 2007. 369 с.
4. Маланюк Т. Краєзнавство і туризм: навч. посібник. Івано-Франківськ: Вища освіта, 2010. 200 с.
5. Панкова Є. Туристичне краєзнавство: навч. посібник. Київ: Альтерпрес, 2003. 352 с.
6. Петранівський В. Туристичне краєзнавство: навч. посібник. 2-ге вид., випр. Київ: Знання, 2008. 575 с.

Додаткова література

7. Бейдик О.О. Рекреаційно-туристські ресурси України: методологія та методика аналізу, термінологія, районування: монографія. Київ: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2001. 395 с.
8. Дем'янчук Г. Українське краєзнавство: сторінки історії. Київ: Просвіта, 2006. 296 с.
9. Костриця М. Українське географічне краєзнавство: історія, методологія, постаті, практика: монографія. Житомир: Косенко, 2006. 444 с.
10. Панченко Т.Ф. Туристичне середовище: архітектура, природа, інфраструктура: [монографія]. Київ: Логос, 2009. 176 с.
11. Прокопчук В.С. Краєзнавство: навч. посібник для студентів ВНЗ. Київ: Кондор, 2011. 338 с.

Семінарське заняття 3. Природні краєзнавчо-туристичні ресурси України та їх використання у туристичній галузі (2 години)

Питання для обговорення теми

1. Використання природних чинників при формуванні туристично-краєзнавчих подорожей.
2. Дослідження біокліматичного потенціалу (рекреаційні ліси, ботанічні сади, парки, зоопарки, природно-заповідний фонд мисливські господарства тощо) для зонування туристичної території та застосування сезонних факторів при плануванні туристично-краєзнавчих заходів.
3. Чинники лікувальної рекреації в Кримському, Азово-Причорноморському, Карпатському туристичному регіонах, Придніпровському, Подільському, Слобожанському, Полісько-Столичному та Донецькому туристичних районах як складова туристично-краєзнавчої діяльності.
4. Аналіз природних краєзнавчо-туристичні ресурсів України з метою розробки програми туристичної подорожі/ екскурсії в межах туристичних регіонів.

Теми для самостійної роботи (студенти обирають 1 тему і 1 варіант її виконання - створення навчального кейсу, доповідь у формі мультимедійної презентації, творче завдання у формі есе):

- Вплив фізико-географічних та біокліматичних чинників на фактор сезонності туристсько-краєзнавчих проектів у різних регіонах України.
- Класифікація природних краєзнавчо-туристичних ресурсів України.
- Національні парки у структурі туристично-краєзнавчої роботи.
- Використання природно-заповідного фонду України у туристично-краєзнавчих проектах.
- Аналіз туристичного потенціалу природних краєзнавчо-туристичні ресурсів одного з регіонів України з метою розробки програми краєзнавчої подорожі/ екскурсії.

Основна література:

1. Бейдик О. Рекреаційні ресурси України: навч. посібник. 3-е вид., перероб. та доп. Київ: Альтерпрес, 2011. 462 с.
2. Верес К. Туристичне краєзнавство: конспект лекцій для студентів напряму підготовки 6.140103 «Туризм» денної форми навчання. Київ: НУХТ, 2015. 114 с.
3. Любіцева О. Туристичні ресурси України: навч. посібник. Київ: Альтерпрес, 2007. 369 с.
4. Маланюк Т. Краєзнавство і туризм: навч. посібник. Івано-Франківськ: Вища освіта, 2010. 200 с.

5. Панкова Є. Туристичне краєзнавство: навч. посібник. Київ: Альтерпрес, 2003. 352 с.
6. Петранівський В. Туристичне краєзнавство: навч. посібник. 2-ге вид., випр. Київ: Знання, 2008. 575 с.

Додаткова література

1. Бейдик О.О. Рекреаційно-туристські ресурси України: методологія та методика аналізу, термінологія, районування: монографія. Київ: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2001. 395 с.
2. Дем'янчук Г. Українське краєзнавство: сторінки історії. Київ: Просвіта, 2006. 296 с.
3. Костриця М. Українське географічне краєзнавство: історія, методологія, постаті, практика: монографія. Житомир: Косенко, 2006. 444 с.
4. Панченко Т.Ф. Туристичне середовище: архітектура, природа, інфраструктура: [монографія]. Київ: Логос, 2009. 176 с.
5. Прокопчук В.С. Краєзнавство: навч. посібник для студентів ВНЗ. Київ: Кондор, 2011. 338 с.

Семінарські заняття 4: Інфраструктурні туристичні ресурси України та їх використання у туристичній галузі. (2 години)

Питання для обговорення теми

1. Сучасний стан та новітні тенденції використання інфраструктурних ресурсів України (готелів, мотелів, будинків відпочинку, пансіонатів, санаторіїв, закладів харчування, стадіонів, транспортних засобів, закладів для розваг, атракції, та ін.) у краєзнавчо-туристичних проектах.
2. Вплив НТР на сучасні форми і методи туристично-краєзнавчої діяльності.
3. Вплив діджиталізації, розвитку єдиного інформаційного простору на форми й методи дослідження краєзнавчо-туристичні ресурсів, застосування електронних баз статистичних, картографічних, інформаційно-аналітичних матеріалів, численних наукових, нормативно-правових джерел у практичній роботі.
3. Технологічна модернізація як передумова якісного оновлення змісту й стандартів впровадження туристично-краєзнавчої роботи.
4. Використання інфраструктурних ресурсів сільськогосподарських районів України у проектах розвитку зеленого, пляжного, лікувально-оздоровчого та інших видів туризму.
5. Аналіз інфраструктурних туристичних ресурсів України з метою розробки програми туристичної подорожі/ екскурсії в межах туристичних регіонів.

Теми для самостійної роботи (студенти обирають 1 тему і 1 варіант її виконання - створення навчального кейсу, доповідь у формі мультимедійної презентації, творче завдання у формі есе):

- Роль НТР в удосконаленні процесів дослідження та використання інфраструктурних туристичних ресурсів.
- Еволюція інфраструктурних туристичних ресурсів мегаполісів України та її вплив на зміну форм туристично-краєзнавчої роботи.
- Аналіз інфраструктурних туристичних ресурсів одного з регіонів України з метою проектування туристично-краєзнавчої подорожі/екскурсії/походу.
- Практичний досвід осучаснення методик вдосконалення туристично-краєзнавчої роботи за допомогою новітніх інформаційно-комунікаційних технологій та інноваційного устаткування.

Основна література:

1. Бейдик О. Рекреаційні ресурси України: навч. посібник. 3-е вид., перероб. та доп. Київ: Альтерпрес, 2011. 462 с.
2. Верес К. Туристичне краєзнавство: конспект лекцій для студентів напряму підготовки 6.140103 «Туризм» денної форми навчання. Київ: НУХТ, 2015. 114 с.
3. Любіцева О. Туристичні ресурси України: навч. посібник. Київ: Альтерпрес, 2007. 369 с.
4. Маланюк Т. Краєзнавство і туризм: навч. посібник. Івано-Франківськ: Вища освіта, 2010. 200 с.
5. Панкова Є. Туристичне краєзнавство: навч. посібник. Київ: Альтерпрес, 2003. 352 с.
6. Петранівський В. Туристичне краєзнавство: навч. посібник. 2-ге вид., випр. Київ: Знання, 2008. 575 с.

Додаткова література

1. Бейдик О.О. Рекреаційно-туристські ресурси України: методологія та методика аналізу, термінологія, районування: монографія. Київ: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2001. 395 с.
2. Дем'янчук Г. Українське краєзнавство: сторінки історії. Київ: Просвіта, 2006. 296 с.
3. Костриця М. Українське географічне краєзнавство: історія, методологія, постаті, практика: монографія. Житомир: Косенко, 2006. 444 с.
4. Панченко Т.Ф. Туристичне середовище: архітектура, природа, інфраструктура: [монографія]. Київ: Логос, 2009. 176 с.
5. Прокопчук В.С. Краєзнавство: навч. посібник для студентів ВНЗ. Київ: Кондор, 2011. 338 с.

Семінарське заняття 5: Тенденції розвитку туризму на сучасному етапі в Україні та методика формування конкурентоздатного туристичного продукту в межах туристичних регіонів України. (2 години)

Питання для обговорення теми

1. Сучасний стан, проблеми та перспективи розвитку туризму в Україні.
2. Визначення ключового вектору туристично-краєзнавчої роботи українських підприємств на тлі поглиблення процесів інтернаціоналізації та кооперації світової економіки.
3. Практичні форми застосування сучасних методик створення туристичного продукту у проектно-краєзнавчій роботі в умовах запровадження кластерної моделі розвитку регіонального туризму.
4. Специфіка та основні етапи здійснення дослідно-проектної краєзнавчої роботи. Вплив технологічної модернізації на її характер та зміст.
5. Практика застосування сучасних методів проектування туристичного продукту в межах обраного (-их) туристичного (-их) регіону(-ів)/району (-ів) України (Карпатського, Азово-Чорноморського, Кримського туристичних регіонів; Придніпровського, Подільського, Полісько-Столичного, Слобожанського, Донецького туристичних районів).
6. Форми й види презентації екскурсійно туристичного продукту.

Теми для самостійної роботи (студенти обирають 1 тему і 1 варіант її виконання - створення навчального кейсу, доповідь у формі мультимедійної презентації, творче завдання у формі есе):

- Еволюція методів дослідження у туристично-краєзнавчій діяльності.
- Практика організації туристично-краєзнавчої роботи в умовах реформування ринку туристичних послуг.
- Технічна модернізація сучасної туристичної індустрії як передумова якісного оновлення змісту й стандартів впровадження туристично-краєзнавчої роботи.
- Проектування пішого одноденного некатегорійного краєзнавчого походу в межах обраного туристичного регіону /району України (Карпатського, Азово-Чорноморського, Кримського туристичних регіонів; Придніпровського, Подільського, Полісько-Столичного, Слобожанського, Донецького туристичних районів).
- Практика застосування сучасних методів проектування історико-краєзнавчого/гастрономічного/ екскурсійного тура в межах обраного (-их) туристичного (-их) регіону(-ів)/району (-ів) України (Карпатського, Азово-Чорноморського, Кримського туристичних регіонів; Придніпровського, Подільського, Полісько-Столичного, Слобожанського, Донецького туристичних районів).

- Проектування двотижневої фольклорно-етнографічної експедиції у межах Карпатського туристичного регіону .

Основна література:

1. Бейдик О. Рекреаційні ресурси України: навч. посібник. 3-є вид., перероб. та доп. Київ: Альтерпрес, 2011. 462 с.
2. Верес К. Туристичне краєзнавство: конспект лекцій для студентів напряму підготовки 6.140103 «Туризм» денної форми навчання. Київ: НУХТ, 2015. 114 с.
3. Любіцева О. Туристичні ресурси України: навч. посібник. Київ: Альтерпрес, 2007. 369 с.
4. Маланюк Т. Краєзнавство і туризм: навч. посібник. Івано-Франківськ: Вища освіта, 2010. 200 с.
5. Панкова Є. Туристичне краєзнавство: навч. посібник. Київ: Альтерпрес, 2003. 352 с.
6. Петранівський В. Туристичне краєзнавство: навч. посібник. 2-ге вид., випр. Київ: Знання, 2008. 575 с.

Додаткова література

1. Бейдик О.О. Рекреаційно-туристські ресурси України: методологія та методика аналізу, термінологія, районування: монографія. Київ: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2001. 395 с.
2. Дем'янчук Г. Українське краєзнавство: сторінки історії. Київ: Просвіта, 2006. 296 с.
3. Костриця М. Українське географічне краєзнавство: історія, методологія, постаті, практика: монографія. Житомир: Косенко, 2006. 444 с.
4. Панченко Т.Ф. Туристичне середовище: архітектура, природа, інфраструктура: [монографія]. Київ: Логос, 2009. 176 с.
5. Прокопчук В.С. Краєзнавство: навч. посібник для студентів ВНЗ. Київ: Кондор, 2011. 338 с.

Семінарське заняття 6: Ресурсний потенціал України для розвитку різних видів пізнавального, рекреаційного та активного туризму. (2 години)

Питання для обговорення теми

1. Регіональний аспект ресурсного потенціалу українських територій та його вплив на розвиток природнього, суспільного та подієвого туризму.

2. Практика комплексного використання регіональних туристичних ресурсів у туристично-краєзнавчих проектах.
3. Тенденція розвитку комбінованих туристичних розробок у проектній роботі підприємств галузі.
4. Особливості регіонального розвитку таких різновидів туризму, як пізнавального, релігійного, археологічного, лікувально-оздоровчого, пляжного, екологічного, спортивного, екстремального, рекреаційного подієвого (івент-туризму), фестивального, ділового, фан- багатьох інших видів туризму.
5. Використання різних підходів до оцінювання туристичних ресурсів (психолого-естетична, технологічна, рентна або грошова, медико-біологічна або фізіологічна оцінка туристичних ресурсів)
6. Інновації у туристично-краєзнавчій практиці створення сучасного туристичного продукту.
7. Тенденції розвитку туризму на сучасному етапі в Україні в Кримському, Азово-Причорноморському та Карпатському туристичному регіонах.
8. Тенденції розвитку туризму на сучасному етапі в Придніпровському, Подільському та Слобожанському районах.
9. Тенденції розвитку туризму на сучасному етапі в Полісько-Столичному та Донецькому туристичних районах.

Теми для самостійної роботи (студенти обирають 1 тему і 1 варіант її виконання - створення навчального кейсу, доповідь у формі мультимедійної презентації, творче завдання у формі есе):

- Особливості використання ресурсного потенціалу України для створення регіональних проектів розвитку пізнавального, рекреаційного та активного видів туризму.
- Проектування тижневого комбінованого туру у межах Азово-Причорноморського та Кримського туристичних регіонів.
- Проектування одноденного спортивно-оздоровчого походу у межах Полісько-Столичного туристичного району .
- Проектування фестивального туру в межах Подільського туристичного регіону.
- Проектування одноденної екскурсії до м. Чигирин, Холодного Яру, Мотронинського монастиря.

Основна література:

1. Бейдик О. Рекреаційні ресурси України: навч. посібник. 3-е вид., перероб. та доп. Київ: Альтерпрес, 2011. 462 с.

2. Верес К. Туристичне краєзнавство: конспект лекцій для студентів напряму підготовки 6.140103 «Туризм» денної форми навчання. Київ: НУХТ, 2015. 114 с.
3. Любіцева О. Туристичні ресурси України: навч. посібник. Київ: Альтерпрес, 2007. 369 с.
4. Маланюк Т. Краєзнавство і туризм: навч. посібник. Івано-Франківськ: Вища освіта, 2010. 200 с.
5. Панкова Є. Туристичне краєзнавство: навч. посібник. Київ: Альтерпрес, 2003. 352 с.
6. Петранівський В. Туристичне краєзнавство: навч. посібник. 2-ге вид., випр. Київ: Знання, 2008. 575 с.

Додаткова література

1. Бейдик О.О. Рекреаційно-туристські ресурси України: методологія та методика аналізу, термінологія, районування: монографія. Київ: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2001. 395 с.
2. Дем'янчук Г. Українське краєзнавство: сторінки історії. Київ: Просвіта, 2006. 296 с.
3. Костриця М. Українське географічне краєзнавство: історія, методологія, постаті, практика: монографія. Житомир: Косенко, 2006. 444 с.
4. Панченко Т.Ф. Туристичне середовище: архітектура, природа, інфраструктура: [монографія]. Київ: Логос, 2009. 176 с.
5. Прокопчук В.С. Краєзнавство: навч. посібник для студентів ВНЗ. Київ: Кондор, 2011. 338 с.

Семінарські заняття 7-8: Ресурсний потенціал Києва та Київської області для розробки та впровадження екскурсійних турів, програм розвитку активного туризму. (4 години)

Питання для обговорення теми

1. Історико-культурна спадщина Києва й області, її використання в туристично-екскурсійній діяльності.
2. Основні напрямки розвитку регіонального туризму у Київській області.
3. Форми і методи оцінки туристичної привабливості історико-культурних пам'яток Київщини, включно з музейними колекціями у туристичних проектах різного спрямування.
2. Природні краєзнавчо-туристичні ресурси Києва та області як об'єкти туристично-краєзнавчих мандрівок (туристських походів, екскурсійних турів, тематичних експедицій).
3. Практичні форми застосування наукових методів до оцінки рекреаційного потенціалу території; аналіз природних складових регіону та культурної

спадщини (рельєфу, клімату, води, мінеральної води, флори та фауни, природних ресурсів).

4. Ресурсний потенціал Києва та області для розвитку різних видів туризму.
5. Маркетинг та промоція туристичного бренду Київщини на внутрішньому та зовнішньому ринках.
7. Використання сучасних інформаційно-комунікаційних технологій у процесах розробки та подальшого інформаційного забезпечення туристичних туристично-краєзнавчих проєктів.
8. Створення системи ефективного управління туристичними ресурсами туристичної інфраструктури Києва та Київської області.

Теми для самостійної роботи (студенти обирають 1 тему і 1 варіант її виконання - створення навчального кейсу, доповідь у формі мультимедійної презентації, творче завдання у формі есе):

- Сучасний стан та перспективи використання інфраструктурних туристичних ресурсів Київщини для розвитку туристичного краєзнавства.
- Історико-культурна спадщина Києва та Київської області, її використання в туристично-краєзнавчій роботі.
- Музеї м. Києва як центри збереження матеріальної та духовної спадщини країни.
- Тенденції розвитку культурно-пізнавального туризму на Київщині.
- Проектування триденного туру у межах Києва та Київської області.
- Проектування одноденного спортивно-оздоровчого походу у межах Київської області.
- Інформаційне забезпечення туристично-краєзнавчих проєктів Київщини.
- Природні туристично-краєзнавчі ресурси Києва та Київської області.
- Аналіз туристичних ресурсів Києва та Київської області з метою проектування туристично-краєзнавчої подорожі/ екскурсії/походу.
- Проектування одноденної екскурсії до м. Біла Церква.

Основна література:

1. Бейдик О. Рекреаційні ресурси України: навч. посібник. 3-е вид., перероб. та доп. Київ: Альтерпрес, 2011. 462 с.
2. Верес К. Туристичне краєзнавство: конспект лекцій для студентів на пряму підготовки б.140103 «Туризм» денної форми навчання. Київ: НУХТ, 2015. 114 с.
3. Любіцева О. Туристичні ресурси України: навч. посібник. Київ: Альтерпрес, 2007. 369 с.
4. Маланюк Т. Краєзнавство і туризм: навч. посібник. Івано-Франківськ: Вища освіта, 2010. 200 с.

5. Панкова Є. Туристичне краєзнавство: навч. посібник. Київ: Альтерпрес, 2003. 352 с.
6. Петранівський В. Туристичне краєзнавство: навч. посібник. 2-ге вид., випр. Київ: Знання, 2008. 575 с.

Додаткова література

1. Бейдик О.О. Рекреаційно-туристські ресурси України: методологія та методика аналізу, термінологія, районування: монографія. Київ: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2001. 395 с.
2. Дем'янчук Г. Українське краєзнавство: сторінки історії. Київ: Просвіта, 2006. 296 с.
3. Костриця М. Українське географічне краєзнавство: історія, методологія, постаті, практика: монографія. Житомир: Косенко, 2006. 444 с.
4. Панченко Т.Ф. Туристичне середовище: архітектура, природа, інфраструктура: [монографія]. Київ: Логос, 2009. 176 с.
5. Прокопчук В.С. Краєзнавство: навч. посібник для студентів ВНЗ. Київ: Кондор, 2011. 338 с.

Критерії оцінювання роботи здобувача вищої освіти на семінарському занятті

Максимальна кількість балів, яку здобувач вищої освіти може заробити за різні види роботи під час одного семінарського заняття становить 10 балів.

№ п/п	Види роботи студента на семінарському занятті	Кількість балів	Критерії оцінки
1.	Відповідь на семінарі з основних питань обговорення теми	9-10	Правильна, ґрунтовна, повна відповідь, творче висвітлення проблем
		7-8	Правильна, але недостатньо повна, розгорнута та ґрунтовна
		4-6	Відповідь з порушенням логіки, не аргументована
		2-3	Відповідь з суттєвими помилками
		1	Відповідь що не відповідає змісту питання
		0	Неготовність здобувача вищої освіти до семінару, або відсутність здобувача вищої освіти на семінарі без поважної причини

2.	Активна участь у роботі семінару (доповнення, участь у обговоренні ключових питань теми)	8-9-10	Максимально висока активність, що свідчить про всебічну обізнаність з матеріалом
		5-6-7	Висока активність, що свідчить про фрагментарну обізнаність з матеріалом
		3-4	Середня активність, що свідчить про необізнаність з матеріалом
		1-2	Низька активність, що свідчить про не володіння матеріалом
		0	Неготовність здобувача вищої освіти до семінару, або відсутність здобувача вищої освіти на семінарі без поважної причини

Вимоги до виконання позааудиторної самостійної роботи

Позааудиторна самостійна робота передбачає такі види :

а) доповідь у формі мультимедійної презентації

Мультимедійна презентація урізноманітнює навчальний процес, підвищує продуктивність навчальної роботи, дає можливість урахувати особливості конкретної аудиторії та кожного окремого слухача.

Загальні вимоги до мультимедійної презентації:

У презентації має бути не менше 10 слайдів. Перший слайд – це титульний, на якому слід представити: назву презентації, прізвище та ініціали доповідача. На наступних слайдах розміщується зміст презентації.

Під час представлення інформації в мультимедійній презентації кожен слайд має відображати одну думку. Текст має складатися з коротких слів та простих речень, слід використовувати короткі слова та речення. Рядок має містити 6-8 слів. Зводять до мінімуму кількість прийменників, прикметників, прислівників.

Заголовки слайдів мають привертати увагу аудиторії та узагальнювати основні положення слайду. Усі слайди презентації мають бути витримані в одному стилі. Краще обирати горизонтальне розміщення інформації. Не варто перевантажувати слайд інформацією (одночасно запам'ятовується не більше 3-х фактів, висновків, визначень). Найбільша ефективність досягається тоді, коли ключові пункти відтворюються по одному на кожному окремому слайді. Слайди мають містити узагальнюючу інформацію з обраної студентом тематики. Можна використати різні підходи – текст, малюнки, блоки зі стрілками, таблиці тощо. Якщо на слайді розміщено зображення, то надпис розміщується під ним. Рекомендовано виділяти головне у тексті іншим кольором (бажано в єдиному стилі). Оптимальний розмір шрифту – 16. Розмір для заголовків та титулів – 22 або 24.

Список літератури формується у наступному порядку: 1. спочатку вказуються прізвища (в алфавітному порядку) та ініціали або назва збірки чи підручника. 2. вказується назва джерела (без лапок). 3. вказується місце видання. 4. через двокрапку вказується видавництво (без лапок). 5. після коми ставиться рік видання.

Наприклад : Битяк Ю. П. Державна служба в Україні: організаційно-правові засади: монографія. Харків: Право, 2005. 304 с.

б) творче завдання у формі есе.

Есе – самостійна творча робота з обраної студентами тематики. Мета есе полягає в розвитку навичок самостійного творчого мислення й письмового послідовного викладу власних думок. Есе дозволяє авторові навчитися чітко й грамотно формулювати думки, структурувати інформацію, використовувати основні категорії аналізу, виділяти причинно-наслідкові зв'язки, аргументувати висновки; володіти науковим стилем мовлення.

Загальні вимоги до есе:

Есе має містити чіткий виклад суті поставленої проблеми, включати самостійно проведений аналіз цієї проблеми, а також висновки, що узагальнюють авторську позицію з поставленої проблеми. **Обсяг есе – 2-3 сторінки формату А 4** друкованого або рукописного тексту.

Рекомендована структура есе:

Титульний аркуш

Вступ: місія студента щодо розгляду теми есе, обґрунтування вибору цієї теми.

Під час визначення мети та завдань роботи важливо правильно сформулювати питання, на які ви збираєтеся знайти відповідь у ході свого дослідження. При роботі над вступом можуть допомогти відповіді на такі питання: «Чи потрібно давати визначення термінам, що використані в темі есе?», «Чому тема, яку я розкриваю, є актуальною на сьогоднішній день?», «Які поняття будуть залучені в мої міркування?» тощо.

Основна частина: теоретичні основи обраної проблеми й виклад основного питання.

Ця частина припускає розвиток аргументації й аналізу, а також обґрунтування їх, виходячи з наявних даних, інших аргументів і позицій щодо питання. У цьому полягає основний зміст есе й це являє собою головні труднощі. Тому важливе значення мають підзаголовки, на основі яких здійснюється структурування аргументації; саме тут необхідно обґрунтувати (логічно, використовуючи міркування) пропоновану тезу.

Висновок: узагальнення й аргументовані висновки до теми.

Підсумовує есе або ще раз вносить пояснення, підкріплює зміст і значення викладеного в основній частині. Висновок може містити такий дуже важливий, що доповнює есе, елемент як рекомендація на застосування дослідження, на розвиток взаємозв'язків з іншими проблемами.

Критерії оцінювання позааудиторної самостійної роботи

дотримані всі вимоги до написання позааудиторної самостійної роботи: позначені проблема й обґрунтована її актуальність, зроблений аналіз різних точок зору на проблему й логічно викладена власна позиція, сформульовані висновки, тема розкрита повністю, витриманий обсяг, дотримані вимоги до зовнішнього оформлення, дані правильні відповіді на додаткові питання.	8-9-10 балів
дотримані основні вимоги до написання позааудиторної самостійної роботи, тема розкрита достатньо повно, витриманий обсяг, дотримані вимоги до зовнішнього оформлення. Водночас допущені деякі недоліки: не обґрунтовано актуальність теми, сформульовані висновки не чіткі, наявні певні неточності у викладенні матеріалу.	6-7 балів
значне недотримання вимог до написання позааудиторної самостійної роботи. Зокрема: тема розкрита лише частково, допущені фактичні помилки в змісті позааудиторної самостійної роботи, відсутній висновок, не витриманий обсяг самостійної роботи; є недоліки в оформленні.	3-4-5 балів
тема позааудиторної самостійної роботи не розкрита, виявляється істотне нерозуміння проблеми, не витриманий обсяг самостійної роботи; самостійна робота оформлена не правильно.	1-2 балів
Невиконання здобувачем вищої освіти позааудиторної самостійної роботи	0 балів

Модульна контрольна робота

Модульна контрольна робота є складником семестрового рейтингу. Наприкінці семестру всі здобувачі вищої освіти виконують модульні контрольні роботи з усіх дисциплін.

До кожного варіанта модульної контрольної роботи входить по три питання, що відповідають репродуктивному (рівень А), алгоритмічному (рівень В) й творчому (рівень С) рівням складності.

Зразок модульної контрольної роботи

Варіант № 4

1. Проблеми та перспективи розвитку новітніх напрямів туризму в Україні (Рівень А).

Максимальна кількість балів – 10.

2. Охарактеризуйте об'єкти природно-заповідного фонду України (Рівень В).

Максимальна кількість балів – 15.

3. На підставі аналізу туристичного потенціалу України складіть програму туристично-краєзнавчого походу в межах Придніпровського туристичного району (Рівень С).

Максимальна кількість балів – 25.

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи:

Питання репродуктивного рівня (рівень А). Максимальна кількість балів – 10.

9-10 балів – виставляються за бездоганну відповідь.

6-7-8 балів – виставляються за повну відповідь, але в ній допущені деякі неточності, що не мають істотного значення.

4-5 балів – виставляються за неповну відповідь, в якій багато неточностей.

1-2-3 бали – виставляються за схематичну відповідь, в якій багато фактологічних помилок.

0 балів – виставляються за відсутності відповіді, або за відповідь, що не відповідає змісту завдання.

Питання алгоритмічного рівня (рівень В). Максимальна кількість балів – 15.

13-14-15 балів – виставляються за умови досконалого орієнтування у змісті понять, що висвітлюються, безпомилкового знання фактологічного матеріалу.

10-11-12 балів – виставляються за умови в цілому правильного висвітлення питання.

7-8-9 балів – виставляються за умови загального орієнтування в змісті проблеми.

3-4-5 балів – виставляються за умови неповного, поверхового розкриття змісту проблеми.

1-2 бали – виставляються за умови загального орієнтування в змісті проблеми з суттєвими помилками її розкриття.

0 балів – виставляються за відсутності відповіді, або за відповідь, що не відповідає змісту завдання.

Питання творчого рівня (рівень С). Максимальна кількість балів – 25.

22-23-24-25 балів – виставляються за вичерпну, змістовну, логічну та послідовну за викладом відповідь, що містить самостійні судження та демонструє здатність творчого розв'язання поставлених завдань.

18-19-20-21 балів – виставляються за вичерпну, змістовну, логічну та послідовну за викладом відповідь.

14-15-16-17 балів – виставляються за умови, що відповідь правильна, змістовна, послідовна, але містить незначні недоліки у викладі теоретичного підґрунтя.

10-11-12-13 балів – виставляються за умови, що відповідь правильна, але містить незначні недоліки, рівень самостійності в судженнях недостатній.

6-7-8-9 балів – виставляються за умови, що відповідь неповна, схематична; рівень самостійності в судженнях недостатній.

3-4-5 балів – виставляються за умови, якщо у відповіді є неточності та помилки у розкритті проблеми; рівень самостійності в судженнях недостатній.

1-2 бали – виставляються за умови, відсутності вичерпної відповіді на питання; наявності значної кількості неточностей і фактологічних помилок, що свідчить про поверховість знань студента.

0 балів – виставляються за відсутності відповіді, або за відповідь, що не відповідає змісту завдань.

Модульна контрольна робота виконується протягом двох академічних годин (1 година 20 хвилин)). Максимальний рейтинг здобувача вищої освіти за виконання модульної контрольної роботи становить 50 балів.

Питання до модульної контрольної роботи (Рівень А)

1. Проблеми та перспективи розвитку новітніх напрямів туризму в Україні (Рівень А).
2. Проблеми та перспективи розвитку новітніх напрямів туризму в Україні (Рівень А.)
3. Охарактеризуйте проблеми та перспективи застосування сучасних інформаційно-комунікаційних технологій у вітчизняному туризмі (Рівень А).
4. Охарактеризуйте мету й завдання навчальної дисципліни «Туристично-краєзнавчий практикум» (Рівень А).
5. Охарактеризуйте проблеми та перспективи модернізації туристичної індустрії в Україні в умовах подолання глобальних загроз, як то регіональні військові конфлікти, тероризм, поширення пандемічних захворювань (Рівень А).
6. Охарактеризуйте проблеми та перспективи модернізації туристичної індустрії в Україні в умовах подолання глобальних загроз, як то

- регіональні військові конфлікти, тероризм, поширення пандемічних захворювань (Рівень А).
7. Охарактеризуйте досвід використання історико-культурної спадщини України в туристично-екскурсійній діяльності (Рівень А).
 8. Охарактеризуйте вплив туристично-краєзнавчої діяльності українських операторів на стан й перспективи активізації в'їзного туризму (Рівень А).
 9. Охарактеризуйте проблеми та перспективи інтенсифікації темпів розвитку внутрішнього туризму в Україні. (Рівень А).
 10. Розкажіть про форми й методи осучаснення туристсько-краєзнавчої підготовки фахівців туристичної індустрії (Рівень А).
 11. Охарактеризуйте тенденції розвитку екстремального туризму в Україні в Карпатському туристичному регіоні (Рівень А).
 12. Охарактеризуйте основні архітектурні, археологічні, історичні та етнографічні туристичні об'єкти Київщини. (Рівень А).
 13. Охарактеризуйте процес розробки й проведення оглядових та тематичних екскурсій, походів, експедицій (Рівень А).
 14. Розкажіть про сучасний стан туристичного краєзнавства в Україні. (Рівень А).
 15. Охарактеризуйте основні обов'язки гіда / інструктора під час організації та проведення туру/ походу/ екскурсії у туристичних регіонах України (Рівень А).
 16. Охарактеризуйте основні етапи організації та проведення туристського походу в межах обраного туристичного району України (Рівень А).
 17. Охарактеризуйте особливості сучасного розвитку регіонального туризму на Київщині (Рівень А).
 18. Охарактеризуйте місце екскурсій в організації туристично-краєзнавчої роботи. (Рівень А).
 19. Охарактеризуйте екскурсійну діяльність як невід'ємну складову регіональних туристичних подорожей . (Рівень А).
 20. Охарактеризуйте літературно-пам'ятні місця України та наведіть приклади їх використання під час проведення туристично-краєзнавчих подорожей/експедицій/походів. (Рівень А).
 21. Розкажіть про відомі пам'ятки містобудування України та яка роль належить їм під час проведення краєзнавчих турів (Рівень А).
 22. Охарактеризуйте форми співпраці організаторів турів з партнерськими організаціями, органами влади на місцях. (Рівень А).
 23. Охарактеризуйте процес організації та проведення подорожей та екскурсій вихідного дня. (Рівень А).
 24. Охарактеризуйте досвід популяризації історико-культурні пам'яток України, віднесених до світової спадщини ЮНЕСКО вітчизняним та іноземним туристам (Рівень А).

25. Охарактеризуйте об'єкти природно-заповідного фонду України (Рівень А).
26. Розкажіть про особливості презентації історико-культурних пам'яток стародавньої й середньовічної доби під час проведення екскурсій. (Рівень А).
27. Охарактеризуйте науково-дослідницька функція краєзнавства (Рівень А).
28. Охарактеризуйте бальнеологічні ресурси українських регіонів (Рівень А).
29. Охарактеризуйте об'єкти природно-заповідного фонду України (Рівень А).
30. Охарактеризуйте українські фортифікаційні споруди як туристичні дестинації (Рівень А).

(Рівень В)

1. Проаналізуйте тенденції розвитку рекреаційно-оздоровчого туризму в Полісько-Столичному туристичному районі (Рівень В).
2. Проаналізуйте тенденції розвитку гастрономічного туризму в Карпатському туристичному регіоні (Рівень В).
3. Проаналізуйте тенденції розвитку подієвого туризму в Подільському туристичному районі (Рівень В).
4. Проаналізуйте тенденції розвитку молодіжного туризму в Україні в Карпатському туристичному регіоні (Рівень В).
5. Проаналізуйте тенденції розвитку культурно-пізнавального туризму в Кримському туристичному регіоні (Рівень В).
6. Проаналізуйте тенденції розвитку культурно-пізнавального туризму в Азово-Причорноморському туристичному регіоні (Рівень В).
7. Проаналізуйте тенденції розвитку культурно-пізнавального туризму в Слобожанському туристичному районі (Рівень В).
8. Проаналізуйте тенденції розвитку зеленого (еко) туризму в Азово-Причорноморському туристичному регіоні (Рівень В).
9. Проаналізуйте тенденції розвитку зеленого (еко) туризму в Україні в Кримському туристичному регіоні (Рівень В).
10. Проаналізуйте тенденції розвитку рекреаційно-оздоровчого туризму в Україні в Кримському туристичному регіоні (Рівень В).
11. Проаналізуйте тенденції розвитку подієвого туризму в Україні в Карпатському туристичному регіоні (Рівень В).
12. Проаналізуйте тенденції розвитку рекреаційно-оздоровчого туризму в Азово-Причорноморському туристичному регіоні (Рівень В).
13. Проаналізуйте тенденції розвитку зеленого (еко) туризму в Україні в Карпатському туристичному регіоні (Рівень В).

14. Проаналізуйте тенденції розвитку рекреаційно-оздоровчого туризму в Карпатському туристичному регіоні (Рівень В).
15. Проаналізуйте тенденції розвитку рекреаційно-оздоровчого туризму в Придніпровському туристичному районі (Рівень В).
16. Проаналізуйте Тенденції розвитку зеленого (еко) туризму в Слобожанському туристичному районі (Рівень В).
17. Проаналізуйте тенденції розвитку активного туризму в Україні в Карпатському туристичному регіоні (Рівень В).
18. Проаналізуйте тенденції розвитку активного туризму в Україні в Кримському туристичному регіоні (Рівень В).
19. Проаналізуйте тенденції розвитку культурно-пізнавального туризму в Україні в Карпатському туристичному регіоні (Рівень В).
20. Проаналізуйте тенденції розвитку культурно-пізнавального туризму в Полісько-Столичному туристичному районі (Рівень В).
21. Проаналізуйте тенденції розвитку ділового туризму в Полісько-Столичному туристичному районі (Рівень В).
22. Проаналізуйте тенденції розвитку екстремального туризму в Азово-Причорноморському туристичному регіоні (Рівень В).
23. Проаналізуйте тенденції розвитку рекреаційно-оздоровчого туризму в Україні в Карпатському туристичному регіоні (Рівень В).
24. Проаналізуйте тенденції розвитку зеленого туризму в Донецькому туристичному районі (Рівень В).
25. Проаналізуйте тенденції розвитку гастрономічного туризму в Слобожанському туристичному районі (Рівень В).
26. Проаналізуйте тенденції розвитку ділового туризму в Азово-Причорноморському туристичному регіоні (Рівень В).
27. Проаналізуйте тенденції розвитку культурно-пізнавального туризму в Донецькому туристичному районі (Рівень В).
28. Проаналізуйте тенденції розвитку культурно-пізнавального туризму в Полісько-Столичному туристичному районі (Рівень В).
29. Проаналізуйте тенденції розвитку активного туризму в Слобожанському туристичному районі (Рівень В).
30. Проаналізуйте тенденції розвитку активного туризму в Азово-Причорноморському туристичному регіоні (Рівень В).

(Рівень С)

1. На підставі аналізу туристичного потенціалу України складіть програму краєзнавчого туру в межах Кримського туристичного регіону (Рівень С).

2. На підставі аналізу туристичного потенціалу України складіть програму пізнавально-релігійного туру в межах Карпатського туристичного регіону (Рівень С).
3. На підставі аналізу туристичного потенціалу України складіть програму краєзнавчого туру в межах Азово-Причорноморського туристичного регіону (Рівень С).
4. На підставі аналізу туристичного потенціалу України складіть програму краєзнавчого туру в межах Дніпровсько-Дністровського туристичного регіону (Рівень С).
5. На підставі аналізу туристичного потенціалу України складіть програму краєзнавчого туру в межах Подільського туристичного району (Рівень С).
6. На підставі аналізу туристичного потенціалу України складіть програму краєзнавчого туру в межах Полісько-Столичного туристичного регіону (Рівень С).
7. На підставі аналізу туристичного потенціалу України складіть програму краєзнавчого туру в межах Придніпровського туристичного району (Рівень С).
8. На підставі аналізу туристичного потенціалу України складіть програму краєзнавчого туру в межах Донецького туристичного району (Рівень С).
9. На підставі аналізу туристичного потенціалу України складіть програму туристично-краєзнавчої екскурсії в межах Кримського туристичного регіону (Рівень С).
10. На підставі аналізу туристичного потенціалу України складіть програму туристично-краєзнавчої екскурсії в межах Карпатського туристичного регіону (Рівень С).
11. На підставі аналізу туристичного потенціалу України складіть програму туристично-краєзнавчої екскурсії в межах Дніпровсько-Дністровського туристичного регіону (Рівень С).
12. На підставі аналізу туристичного потенціалу України складіть програму туристично-краєзнавчої екскурсії в межах Азово-Причорноморського туристичного регіону (Рівень С).
13. На підставі аналізу туристичного потенціалу України складіть програму туристично-краєзнавчої екскурсії в межах Полісько-Столичного туристичного регіону (Рівень С).
14. На підставі аналізу туристичного потенціалу України складіть програму туристично-краєзнавчого походу в межах Придніпровського туристичного району (Рівень С).
15. На підставі аналізу туристичного потенціалу України складіть програму туристичної подорожі/ екскурсії в межах Слобожанського туристичного району (Рівень С).
16. На підставі аналізу туристичного потенціалу України складіть програму туристично-краєзнавчої екскурсії в межах Подільського туристичного району (Рівень С).

17. На підставі аналізу туристичного потенціалу України складіть програму туристично-краєзнавчого походу в межах Кримського туристичного регіону (Рівень С).
18. На підставі аналізу туристичного потенціалу України складіть програму туристично-краєзнавчої екскурсії в межах Донецького туристичного району (Рівень С).
19. На підставі аналізу туристичного потенціалу України складіть програму туристично-краєзнавчого походу в межах Дніпровсько-Дністровського туристичного регіону (Рівень С).
20. На підставі аналізу туристичного потенціалу України складіть програму туристично-краєзнавчого походу в межах Подільського туристичного району (Рівень С).
21. На підставі аналізу туристичного потенціалу України складіть програму краєзнавчої експедиції в межах Азово-Причорноморського туристичного регіону (Рівень С).
22. На підставі аналізу туристичного потенціалу України складіть програму туристичної подорожі/ екскурсії в межах Слобожанського туристичного району (Рівень С).
23. На підставі аналізу туристичного потенціалу України складіть програму туристично-краєзнавчого походу в межах Донецького туристичного району (Рівень С).
24. На підставі аналізу туристичного потенціалу України складіть програму туристично-краєзнавчого походу в межах Полісько-Столичного туристичного регіону (Рівень С).
25. На підставі аналізу туристичного потенціалу України складіть програму спортивно-оздоровчого походу в межах Карпатського туристичного регіону (Рівень С).
26. На підставі аналізу туристичного потенціалу України складіть програму туристичної подорожі/ екскурсії в межах Азово-Причорноморського туристичного регіону (Рівень С).
27. На підставі аналізу туристичного потенціалу України складіть програму краєзнавчої експедиції в межах Кримського туристичного регіону (Рівень С).
28. На підставі аналізу туристичного потенціалу України складіть програму етнографічної експедиції в межах Карпатського туристичного регіону (Рівень С).
29. На підставі аналізу туристичного потенціалу України складіть програму туристично-краєзнавчої екскурсії в межах Придніпровського туристичного району (Рівень С).
30. На підставі аналізу туристичного потенціалу України складіть програму туристичної подорожі/екскурсії в межах одного з мегаполісів України. (Рівень С).

Підсумковий контроль **Залік**

Оцінка в національній шкалі (“зараховано”, “не зараховано”) та оцінка в шкалі ЄКТС виставляються на підставі семестрового рейтингового бала здобувача за дисципліну таким чином:

90 – 100 балів	–	A	} зараховано
82 – 89 балів	–	B	
75 – 81 бал	–	C	
66 – 74 бали	–	D	
60 – 65 балів	–	E	
59 балів і нижче	–	FX	

Здобувачі вищої освіти, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни **60 і вище**, отримують оцінку “зараховано” і відповідну оцінку в шкалі ЄКТС без складання заліку.

Здобувачі вищої освіти, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни **59 і нижче**, складають залік і в разі успішного складання їм виставляється оцінка “зараховано” в національній шкалі, а в шкалі ЄКТС – **E** та бал **60**. Якщо здобувач вищої освіти під час заліку отримав оцінку “не зараховано”, то йому у відомість обліку успішності виставляється оцінка “не зараховано” в національній шкалі, оцінка **FX** – у шкалі ЄКТС та його семестровий рейтинговий бал за дисципліну.

Умови допуску до семестрового заліку

При розв’язанні питання про допуск здобувачів вищої освіти до заліку з дисципліни «Туристично-краєзнавчий практикум» враховується виконання ними вимог навчального плану і графіка навчального процесу. Здобувачі вищої освіти мають відпрацювати всі пропущені аудиторні заняття з дисципліни «Туристично-краєзнавчий практикум». Здобувач вважається допущеним до семестрового заліку, якщо він виконав усі види робіт, що передбачені робочою програмою дисципліни.

Орієнтовні питання до заліку з дисципліни **«Туристично-краєзнавчий практикум»**

1. Предмет і завдання дисципліни.
2. Професійна термінологія у туристично-краєзнавчій роботі.
3. Форми, принципи і методи туристично-краєзнавчої роботи.
4. Сучасний стан, тенденції та напрями аналітичних досліджень рекреаційно-туристичного потенціалу регіонів України.
5. сучасних тенденцій і регіональних пріоритетів розвитку туризму в цілому та окремих його форм і видів

6. Україна у загальноєвропейському та світовому цивілізаційному процесі та туристичному просторі.
7. Історико-культурна спадщина та її використання в туристично-краєзнавчій діяльності.
8. Природні ресурси України та їх використання у туристично-краєзнавчій роботі.
9. Інфраструктурні туристичні ресурси України та їх використання у туристичній галузі.
10. Вимоги до складання маршрутної карти/схеми руху туристської групи на маршруті під час краєзнавчого походу.
11. Вимоги до складання технологічної карти екскурсії.
12. Моніторинг, інтерпретація, аналіз та систематизація туристично-краєзнавчої інформації як складові уміння створювати й презентувати конкурентоспроможний туристичний продукт.
13. Основні вимоги до процесів організації та комплексного туристичного обслуговування туристично-краєзнавчих подорожей (готельного, ресторанного, транспортного, екскурсійного, рекреаційного тощо).
14. Форми та методи роботи з картографічними матеріалами в процесі формування туристично-краєзнавчого продукту.
15. Основні етапи розробки та реалізації туристично-краєзнавчих проектів (екскурсій, походів, турів).
16. Національні парки у структурі туристично-краєзнавчої роботи.
17. Туристичне краєзнавство як напрям загального краєзнавства.
18. Краєзнавча сутність туризму.
19. Взаємодія туризму та краєзнавства на сучасному етапі, становлення та розвиток туристичного краєзнавства.
20. Використання природно-заповідного фонду України у туристично-краєзнавчих проектах.
21. Історико-культурні пам'ятки національного значення як туристичні об'єкти.
22. Архітектурні та скульптурні пам'ятки регіонального значення як об'єкти екскурсійно-показу.
23. Історико-культурні пам'ятки України віднесені до світової спадщини ЮНЕСКО.
24. Практичні форми застосування науково-дослідницької функції краєзнавства.
25. Реалізація пізнавально-виховної та педагогічної функцій краєзнавства у туристично-краєзнавчих проектах.
26. Історико-культурний заповідник Давній Галич як туристична дестинація.
27. Архітектурні пам'ятки України періоду Київської держави.
28. Дослідження сакральної архітектури України як один з напрямів розвитку туристичного краєзнавства.
29. Особливості використання етнографічного фактору при створенні туристичного продукту в межах туристичних регіонів України.

30. Фортифікаційні споруди як привабливі туристичні дестинації України.
31. Відомі пам'ятки містобудування України.
32. Індустріальний туризму як перспективний напрям краєзнавчих турів.
33. Подорожі та походи вихідного дня.
34. Особливості організації багатоденних походів.
35. Туристично-краєзнавчі експедиції.
36. Організація туристичних подорожей до найвизначніших пам'яток стародавніх цивілізацій в Україні як вагомий фактор її популяризації у світі (пам'ятки Трипілля, скіфські кургани, античні міста-поліси та інші).
37. Дослідження пізнавальні рекреаційних ресурсів (пам'ятники історії, історико-архітектурні пам'ятники, пам'ятники сучасної архітектури урбаністичних центрів України (Києва, Харкова, Дніпра, Львова, Одеси, та інші).
38. Міські музеї у структурі екскурсійних турів Україною.
39. Літературно-пам'ятні місця України..
40. Використанні історико-краєзнавчих досліджень під час розробки туристичних мандрівок Україною.
41. Діяльність туристично-краєзнавчих клубів та гуртків.
42. Наукові дослідження українських вчених XIX - XX ст. як фактор розвитку туристично-краєзнавчої діяльності.
43. Вплив НТР на розвиток туристично-краєзнавчої діяльності в Україні.
44. Сучасний стан туристичного краєзнавства в Києві та Київській області.
45. Сучасний стан туристичного краєзнавства в Україні.
46. Вкажіть основні природні краєзнавчо-туристичні ресурси України.
47. Проблема збереження туристичних ресурсів України.
48. Теоретико-методологічні засади туристичного краєзнавства
49. Зміст, форми, види, методи туристично-краєзнавчої роботи
50. Роль, місце та значення туристичного краєзнавства у системі фахової підготовки
51. Основні напрями екологізації туристичної діяльності, фактори зменшення негативного впливу туризму на довкілля
52. Основні організаційні форми туристично-краєзнавчої роботи
53. Класифікацію видів туристичної роботи
54. Основи забезпечення безпеки на туристських маршрутах
55. Туристсько-рекреаційні ресурси Київщини.
56. Форми роботи з інформаційно-статистичним, довідковим та картографічним матеріалом; володіння навиками порівняльного аналізу, розробки й проведення оглядових та тематичних екскурсій, походів, експедицій
57. Форми, принципи і методи туристично-краєзнавчої роботи.
58. Основні види та організаційні форми туристично-краєзнавчої роботи.
59. Особливості підготовки оглядових, тематичних, а також комбінованих екскурсій в межах туристичних регіонів України.
60. Експедиція як форма туристично-краєзнавчої роботи.

61. Методика планування експедиції з дослідження пам'яток природи, історії та культури регіонів/районів України.
62. Організація досліджень суспільно-економічних об'єктів рідного краю під час проведення туристично-краєзнавчих подорожей.
63. Похід як форма туристично-краєзнавчої роботи.
64. Вплив регіональних факторів на визначення форм та етапів проведення туристських походів в Україні.
65. Роль івент-туризму у практиці організації краєзнавчих подорожей.
66. Сучасні тенденції розвитку гастрономічного туризму як складової туристично-краєзнавчих подорожей в Україні.
67. Регіональні аспекти розвитку активного туризму в Україні.
68. Методичні засади організації та проведення масових туристичних заходів краєзнавчого спрямування.
69. Краєзнавчі музеї України як важливі центри розробки й впровадження туристичних проектів.
70. Основні проблеми та тенденції подальшого розвитку культурно-пізнавального туризму.
71. Аналіз використання чинників лікувально-оздоровчої рекреації (бальнеологічні ресурси, запаси мінеральних вод); фітолікувальної рекреації (лісові і паркові насадження); гірськорекреаційних ресурсів Карпат (Яремча, Ворохта, Космач та ін.) в туристично-краєзнавчих проектах.
72. Нормативно-правові засади розвитку туристичного краєзнавства в Україні (основні положення Стратегії розвитку туризму та курортів на період до 2026 року від 16 березня 2017 р. № 168-р. Природно-заповідний фонд України тощо).
73. Історико-культурна спадщина Києва й області, її використання в туристично-екскурсійній діяльності.
74. Сучасний стан та перспективи розвитку регіонального туризму в Україні.
75. Популяризація археологічних пам'яток України як вагомий фактор розвитку регіонального туризму.
76. Природні краєзнавчо-туристичні ресурси Києва та області.
77. Ресурсний потенціал Києва та області для розвитку різних видів туризму.
78. Формування позитивного іміджу туристичного бренду Київщини та його просування на внутрішньому ринку, розвиток подієвого туризму.
79. Формування та інформаційне забезпечення туристичних продуктів.
80. Форми і методи дослідження туристичної інфраструктури України як складова процесу розробки туристично-краєзнавчих проектів.

Практичні завдання (питання 3)

1. Оцінка туристичних ресурсів м. Києва з метою розробки проекту оглядової або тематичної одноденної екскурсії .

2. Оцінка туристичних ресурсів м. Біла Церква з метою розробки проекту оглядової або тематичної одноденної екскурсії.
3. Оцінка туристичних ресурсів м. Переяслав (Переяслав-Хмельницький) з метою розробки проекту оглядової або тематичної одноденної екскурсії.
4. Оцінка туристичних ресурсів м. Чернігів з метою розробки проекту оглядової або тематичної одноденної екскурсії.
5. Оцінка туристичних ресурсів м. Львів з метою розробки проекту (оглядової або тематичної одноденної екскурсії).
6. Оцінка туристичних ресурсів м. Дніпро з метою розробки проекту оглядової або тематичної одноденної екскурсії.
7. Оцінка туристичних ресурсів м. Кам'янець-Подільський з метою розробки проекту (оглядової або тематичної одноденної екскурсії).
8. Оцінка туристичних ресурсів м. Миргород з метою розробки проекту оглядової або тематичної одноденної екскурсії.
9. Оцінка туристичних ресурсів м. Острог з метою розробки проекту (оглядової або тематичної одноденної екскурсії).
10. Оцінка туристичних ресурсів м. Козелець з метою розробки проекту оглядової або тематичної одноденної екскурсії.
11. Оцінка туристичних ресурсів м. Луцьк з метою розробки проекту оглядової або тематичної одноденної екскурсії.
12. Оцінка туристичних ресурсів м. Харків з метою розробки проекту оглядової або тематичної одноденної екскурсії.
13. Оцінка туристичних ресурсів м. Полтава з метою розробки проекту оглядової або тематичної одноденної екскурсії.
14. Оцінка туристичних ресурсів м. Умань з метою розробки проекту оглядової або тематичної одноденної екскурсії.
15. Оцінка туристичних ресурсів м. Суми з метою розробки проекту оглядової або тематичної одноденної екскурсії.
16. Оцінка туристичних ресурсів м. Ужгород з метою розробки проекту оглядової або тематичної одноденної екскурсії.
17. Оцінка туристичних ресурсів м. Тростянець, с. Сокиринці, с. Качанівка з метою розробки проекту (оглядової або тематичної одноденної екскурсії).
18. Оцінка туристичних ресурсів м. Одеса з метою розробки проекту оглядової або тематичної одноденної екскурсії.
19. Оцінка туристичних ресурсів м. Бердянськ з метою розробки проекту оглядової або тематичної одноденної екскурсії.
20. Оцінка туристичних ресурсів м. Чоп з метою розробки проекту оглядової або тематичної одноденної екскурсії.
21. Оцінка туристичних ресурсів м. Запоріжжя з метою розробки проекту оглядової або тематичної одноденної екскурсії.
22. Оцінка туристичних ресурсів м. Чорнобиль з метою розробки проекту оглядової або тематичної одноденної екскурсії.

23. Оцінка туристичних ресурсів м. Ялта з метою розробки проекту оглядової або тематичної одноденної екскурсії.
24. Оцінка туристичних ресурсів м. Миколаїв з метою розробки проекту оглядової або тематичної одноденної екскурсії.
25. Оцінка туристичних ресурсів м. Вінниця з метою розробки проекту оглядової або тематичної одноденної екскурсії.
26. Оцінка туристичних ресурсів м. Тернопіль з метою розробки проекту оглядової або тематичної одноденної екскурсії.
27. Оцінка туристичних ресурсів м. Івано-Франківськ з метою розробки проекту (оглядової або тематичної одноденної екскурсії).
28. Оцінка туристичних ресурсів м. Конотоп з метою розробки проекту оглядової або тематичної одноденної екскурсії.
29. Оцінка туристичних ресурсів м. Києва з метою розробки проекту оглядової або тематичної одноденної екскурсії
30. Оцінка туристичних ресурсів м. Алушка з метою розробки проекту оглядової або тематичної одноденної екскурсії.
31. Оцінка туристичних ресурсів м. Алушта з метою розробки проекту оглядової або тематичної одноденної екскурсії.
32. Аналіз туристичного потенціалу України з метою розробки програми краєзнавчого туру в межах Кримського туристичного регіону
33. Аналіз туристичного потенціалу України з метою розробки програми краєзнавчого туру в межах Карпатського туристичного регіону.
34. Аналіз туристичного потенціалу України з метою розробки програми краєзнавчого туру в межах Азово-Причорноморського туристичного регіону.
35. Аналіз туристичного потенціалу України з метою розробки програми краєзнавчого туру в межах Дніпровсько-Дністровського туристичного регіону.
36. Аналіз туристичного потенціалу України з метою розробки програми краєзнавчого туру в межах Подільського туристичного району.
37. Аналіз туристичного потенціалу України з метою розробки програми краєзнавчого туру в межах Полісько-Столичного туристичного регіону.
38. Аналіз туристичного потенціалу України з метою розробки програми краєзнавчого туру в межах Придніпровського туристичного району.
39. Аналіз туристичного потенціалу України з метою розробки програми туристично-краєзнавчого походу в межах Донецького туристичного району.
40. Аналіз туристичного потенціалу України з метою розробки програми туристично-краєзнавчої екскурсії в межах Кримського туристичного регіону.
41. Аналіз туристичного потенціалу України з метою розробки програми туристично-краєзнавчої екскурсії в межах Карпатського туристичного регіону.

42. Аналіз туристичного потенціалу України з метою розробки програми туристично-краєзнавчої екскурсії в межах Дніпровсько-Дністровського туристичного регіону
43. Аналіз туристичного потенціалу України з метою розробки програми туристично-краєзнавчої екскурсії в межах Азово-Причорноморського туристичного регіону.
44. Аналіз туристичного потенціалу України з метою розробки програми туристично-краєзнавчої екскурсії в межах Полісько-Столичного туристичного регіону.
45. Аналіз туристичного потенціалу України з метою розробки програми туристично-краєзнавчої екскурсії в межах Придніпровського туристичного району.
46. Аналіз туристичного потенціалу України з метою розробки програми туристичної подорожі/ екскурсії в межах Слобожанського туристичного району.
47. Аналіз туристичного потенціалу України з метою розробки програми туристично-краєзнавчої екскурсії в межах Подільського туристичного району.
48. Аналіз туристичного потенціалу України з метою розробки програми туристично-краєзнавчого походу в межах Кримського туристичного регіону.
49. Аналіз туристичного потенціалу України з метою розробки програми краєзнавчого туру в межах Донецького туристичного району.
50. Аналіз туристичного потенціалу України з метою розробки програми краєзнавчої експедиції в межах Дніпровсько-Дністровського туристичного регіону.
51. Аналіз туристичного потенціалу України з метою розробки програми туристично-краєзнавчого походу в межах Подільського туристичного району.
52. Аналіз туристичного потенціалу України з метою розробки програми краєзнавчої експедиції Азово-Причорноморського туристичного регіону.
53. Аналіз туристичного потенціалу України з метою розробки програми туристичної подорожі/ екскурсії в межах Слобожанського туристичного району.
54. Аналіз туристичного потенціалу України з метою розробки програми туристично-краєзнавчої екскурсії в межах Донецького туристичного району.
55. Аналіз туристичного потенціалу України з метою розробки програми туристично-краєзнавчого походу в межах Полісько-Столичного туристичного регіону.
56. Аналіз туристичного потенціалу України з метою розробки програми спортивно-оздоровчого походу в межах Карпатського туристичного регіону.

57. Аналіз туристичного потенціалу України з метою розробки програми туристичної подорожі/ екскурсії в межах Азово-Причорноморського туристичного регіону.
58. Аналіз туристичного потенціалу України з метою розробки програми краєзнавчої експедиції в межах Кримського туристичного регіону.
59. Аналіз туристичного потенціалу України з метою розробки програми краєзнавчої експедиції в межах Карпатського туристичного регіону.
60. Аналіз туристичного потенціалу України з метою розробки програми туристичної подорожі/екскурсії в межах одного з мегаполісів України.

Рекомендовані джерела

Базова література:

1. Бейдик О. Рекреаційні ресурси України: навч. посібник. 3-е вид., перероб. та доп. Київ: Альтерпрес, 2011. 462 с.
2. Верес К. Туристичне краєзнавство: конспект лекцій для студентів напряму підготовки 6.140103 «Туризм» денної форми навчання. Київ: НУХТ, 2015. 114 с.
3. Грановська В.Г., Морозов О.В., Крикунова В.М., Морозова О.С. Туризм і природно-рекреаційний потенціал. Словник-довідник. Херсон : «Олді+», 2020. 236 с.
4. Любчук О. К. Туристичні ресурси України [Електронний ресурс] : конспект лекцій з дисципліни «Туристичні ресурси України» для студентів спеціальності 242 «Туризм» денної форми навчання / О. К. Любчук. – Маріуполь : ПДТУ, 2017. 103 с.
5. Маланюк Т. Краєзнавство і туризм: навч. посібник. Івано-Франківськ: Вища освіта, 2017. 200 с.
6. Оцінка туристично-рекреаційного потенціалу регіону : монографія / за заг. ред. В. Г. Герасименко. Одеса : ОНЕУ, 2016. 262 с.
7. Панкова Є. Туристичне краєзнавство: навч. посібник. Київ: Альтерпрес, 2003. 352 с.

Додаткова література:

6. Бейдик О.О. Рекреаційно-туристські ресурси України: методологія та методика аналізу, термінологія, районування: монографія. Київ: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2001. 395 с.
7. Буркинський Б.В. та ін. Теоретико-методологічні засади формування менеджменту відносин власності на природні рекреаційні ресурси : монографія. Одеса: ІПРЕЕД НАНУ, 2019. 249 с.
8. Голікова О.С. Забезпечення регіональної соціо-еколого-економічної безпеки шляхом диверсифікації рекреаційних ресурсів. Теорія та практика менеджменту безпеки: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (14 травня 2019 р.) / Відп. ред. проф. Л. М. Черчик. Луцьк, 2019. С. 101-102.

9. Захарченко В.І., Осипов В.М., Паларієв О.А. Кластерна форма територіально-виробничої організації: монографія. Рига: Baltija Publishing, 2019. 400 с.
10. Ступень Н.М. Еколого-економічні засади збалансованого розвитку рекреаційних територій: дис. ...док.екон.наук: 08.00.06/ Нац. аграр. унів. Львів, 2018. 447 с.

11. Інформаційні ресурси:

1. Державна служба України по туризму і курортах. Статистика / Аналітична довідка про роботу туроператорів та турагентів [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.tourism.gov.ua>.
2. Інформаційно-аналітичний Інтернет-ресурс для фахівців у сфері подорожей та гостинності "TOURBUSINESS" [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.tourbusiness.ua/about/>.
3. Офіційний сайт Світової спадщини ЮНЕСКО (англ.) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://whc.unesco.org> .
4. Офіційна Інтернет-сторінка Всесвітньої туристичної організації [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.unwto.org/>.
5. Офіційна Інтернет-сторінка Державного агентства України з туризму і курортів [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.tourism.gov.ua/ua/>.
6. Офіційна Інтернет-сторінка Туристичної асоціації України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.tau.org.ua/>.
7. Туристичний портал України «Стежка.com» [Електронний ресурс]. – Режим до ступу: <http://www.stejka.com/ukr/>.
- 1.

Технологічна карта одноденної екскурсії по місту _____

Тема екскурсії

Тривалість

(год.)

Протяжність

(км)

Автор-розробник (автор, колектив авторів,
підприємство)

Зміст екскурсії

Маршрут екскурсії

В т.ч. варіанти маршруту (літній, зимовий)

Ділянки (етапи) переміщення за маршрутом від місця збору екскурсантів до останнього пункту на конкретній ділянці маршруту	Місця зупинок	Об'єкти показу	Тривалість огляду	Основний зміст інформації	Вказівки з організації*	Методичні вказівки**

Ділянки (етапи) переміщення за маршрутом від місця збору екскурсантів до останнього пункту на конкретній ділянці маршруту	Місця зупинок	Об'єкти показу	Тривалість огляду	Основний зміст інформації	Вказівки з організації*	Методичні вказівки**

* вказуються кращі точки, ракурси огляду об'єктів показу, виходи екскурсантів із автобусу, конкретні моменти надання інформації.

** вказівки зі створення певного емоційно-психологічного настрою екскурсантів, з використання конкретних методичних прийомів ведення екскурсії

Технологічна карта _____ туру _____
тривалість туру) (назва)

Тема туру

Тривалість
(год.)

Протяжність
(км)

Автор-розробник (автор, колектив авторів,
підприємство)

Зміст програми туру

Маршрут туру

В т.ч. варіанти маршруту (літній, зимовий)

Ділянки (етапи) переміщення за маршрутом туру від місця збору екскурсантів до останнього пункту на конкретній ділянці маршруту	Місця зупинок	Об'єкти показу	Тривалість огляду	Основний зміст інформації	Вказівки з організації*	Методичні вказівки**

Ділянки (етапи) переміщення за маршрутом туру від місця збору екскурсантів до останнього пункту на конкретній ділянці маршруту	Місця зупинок	Об'єкти показу	Тривалість огляду	Основний зміст інформації	Вказівки з організації*	Методичні вказівки**

* вказуються кращі точки, ракурси огляду об'єктів показу, виходи екскурсантів із автобусу, конкретні моменти надання інформації.

** вказівки зі створення певного емоційно-психологічного настрою екскурсантів, з використання конкретних методичних прийомів ведення екскурсії

